

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.50

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1 —

Sovjetski napadaji posvuda krvavo odbijeni

Na Atlantiku potopljeno je 6 brodova sa 42.200 Brt.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 30. rujna 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na srednjem otkjenu kubanskog mostobrana odbijen je jaki napad neprijateljskih snaga.

Protiv našeg odbrambenog ratišta u borbenom području Saporozja uveli su Sovjeti brojne nove privedene divizije i sa jakim potpomaganjem borbenih zrakoplova obnovili su prodorne napadaje. Posvuda su bili krvavo odbijeni. Na srednjem Dnjepru nastavio je neprijatelj svojim pokušajima prebacivanja na brojnim mjestima. Jedan vlastiti protunapad izbacio je Sovjete iz jednog mostobrana, kojeg su mogli stvoriti u jednom nepreglednom kraju.

Na srednjem otkjenu ratišta naše čete provode naredene pokrete usprkos veoma teških cestovnih i pokrajinskih prilika i pod stalnom obranom djelom jakih neprijateljskih napadaja.

Na južnom Italijanskom ratištu sljedio je neprijatelj naše pokrete u glavnom samo slabim snagama. Južno od Vezuva zaustavljene su duboko prodiruće oklopljene snage.

U Napulju koji leži iza našeg fronta srušeni su djelomično lučki uređaji da se spriječe neprijateljska iskrcavanja. Poduzete su najstrože mjere protiv nastalih komunističkih nemira.

Čišćenje sjeverne Italije od slovenskih i komunističkih bandi u prestoru istočno od Gorice dobro napreduje. Bande su izgubile posljednjih dana preko 1000 mrtvih i više tisuća za robljenika.

Britanski avijoni letjeli su u noći na 30 rujna u ranjsko-vestfalsko područje i bacile u većim razmacima bombe na stambene četvrti u više mjesta, naročito na Bochum. Nekoliko crkava i bolnica bilo je teško pogodeno. Pučanstvo je imalo gubitaka. Broj oborenih aparata nije do sada još ustanovljen.

Njemačke podmornice potopile su u Sredozemnom moru u borbi protiv neprijateljskog iskrcavanja

brodovlja i u borbi protiv dovoznog saobraćaja u Atlantiku 6 brodova sa ukupno 42.200 Brt. i jedan razarač.

Njemačke pomorske borbene snage, brodska i mornarička protuzrakoplovna obrana uništile su u vremenu od 1 do 30 rujna 121 zrakoplov.

Prilikom već jučer javljenog zračnog napadaja na luku Konstancu uzela je Rumunjska protuzrakoplovna odbrana odličnog učesća.

Kratke vijesti iz svijeta

Fašistička Republika priznata je također od Nacionalne Kine i Tailnada.

Napad na s'otlne talijanskih oružnika

Kako su oslobodili Duce a. Na juriš zauzet zatvor u Abruzima.

Srčana i iznenadna navala njemačkih vojnika pod senzacionalnim okolnostima.

O oslobodenju Duce a i o najsmionijem poduzeću padobranaca, sigurnosne službe jurišnog i SS odreda dobivamo slijedeće podatke:

Glavni vođa jurišnog SS odreda kome je bilo dano u dužnost da izbavi Duce-a iz zatvora, ustanovio je poslije svestrano prikupljenih podataka, da je Duce na dan 28 kolovoza preveden sa otoka sv. Magdalene u područje preko 2900 m. visoko „Gran Sasso“ u Abrucima, gdje ga čuvaju zatvorena u jednom ranijem brdskom konačištu nekoliko stotina karabinjera. Do zgrade se moglo doći jedino jednom žičanom željeznicom, koja je bila zatvorena za svaki saobraćaj i koju se je moglo svakog časa s vrha prekinuti tako, da se do mjesta zatvorenika moglo stići tek poslije više satnog napornog penjanja.

Poslije svestranog zračnog izviđanja i pošto su promatrači donikle utvrdili mjesne okolnosti, bi određen 12 rujna kao dan oslobodenja. Vođa SS odreda je toga dana u 2.10 sata po podne sa grupom od devet ljudi dostigao brdski masiv, poslije toga se je jedan zrakoplov iz visine od 4500 m. strmoglavio na nekoliko stotina metara na cilj.

Kad su vojnici stigli pred kuću, odmah su uperili jednu strojnicu na uzbuđene i zaprepaštene karabinjere, prodro je vođa sa dva svoja vojnika, napetim mašinskim pištoljima najprije u jedan ulaz u podrum sa zadnje strane zgrade, koji je, kako se je kasnije ispostavilo, vodio u bežičnu stanicu. Sa nekoliko udaraca kundakom bi bežična stanica onesposobljena. Nemogući ovim putem prodrijeti u kuću dala se je ova grupa u potragu da pronađe koji novi ulaz, - a u tom vremenu je već pristigao vođa padobranaca sa ostalim grupama i pojačanim oružjem.

Preskočivši pomoću svojih ljudi tri metra visok zid našao se je vođa iznenada pred glavnim ulazom, čuvanim od karabinjera sa stajnicama. Prijeteći mašinskim pištoljima u ruci poviknuli su satnik i njegovi ljudi: „Mani in alto“ (ruke u vis). Prestrašeni i smeteni čuvari su se pokorili! U tom momentu opazi vođa na jednom prozoru drugog sprata pojavu Duce-a i dovikne mu: „Duce, pozor, natrag od prozora“.

U slijedećem trenutku pokazao se na prozoru iznad Duce-a jedan nadporučnik - zapovjednik straže kako se je to kasnije doznalo. Vođa na nj uperi mašinski pištolj i zapovjedi „ruke u vis“. Oficir karabinjera odmah diže obe ruke i poviče: „Ne pucati! Ne pucati!“

U ovakovom raščišćenom položaju potrčao vođa sa nekoliko svojih vojnika u kuću i nadvladavši agente koji su u sobi čuvali Duce-a poviče: „Duce! Führer me je poslao da Vas oslobodim. Od ovog časa stojte pod mojom zaštitom. Nadam se, da je sve uspjelo.“ Duce mu bez riječi priđe i zagrlji ga, najdublje gunut. Na to reče: „Ja sam slutio i nikada nisam dvoumio, da će Führer učiniti sve da bi me izbavio.“

Poslije rješenja ostalih vojničkih pitanja, ukrao se je Duce sa svojim oslobodiocima u specijalno za to pripremljeni zrakoplov, koji ga je poslije najnapornije i nadčovječanske borbe sa brdskog masiva konačno odnio svojim.

Iza toga Duce je odmah brzglasno govorio sa Führerom. Teško je riječima izraziti dirljivost, koju su osjećali i Führer i Duce pri tom historijskom razgovoru.

Nakon ovih razgovora pohodio je Duce svoju obitelj, koju su doveli iz internacije na izričito naređenje sigurnosne SS službe.

Führer je glavnog vođu jurišnog odreda SS sigurnosne službe Ottona Skorzeny-a, koji je izveo oslobodenje Duce-a odlikovao Viteškim Križem željeznog Križa, a kasnije ga je primio da mu lično izloži tok oslobodenja.

To zahvaljujemo partizanima

Boljševizam hoće sovjetsku revoluciju; to zna čitav svijet a upravo s toga, jer to čitav svijet zna, boljševizam neće nikada polučiti svoj cilj. Partizani po šumama Hrvatske su boljševici. Oni ne nose kao komunisti samo vanjski znak, sovjetsku zvijezdu, nego oni u tajnosti imaju iste ciljeve boljševičke internacionale kao i njihovi uzori u Sovjetskoj Uniji. Oni propovjedaju priprostim pukom: „Mi hoćemo slobodu našeg naroda. mi smo boljševička narodna oslobodilačka vojska!“ U stvari oni žele slobodan hrvatski i slobodan srpski narod izručiti diktaturi Moskve. Po završetku balkanske vojne godine 1941, bio je jaz između srpskog i hrvatskog naroda tako prebrođen da su oba naroda dobila svoju vlastitu državnu slobodu. Oba ova naroda mogu time za sva vremena u okviru evropskih interesa izglediti njihov vlastiti zajednički život.

U koliko se to tiče Hrvatske, ova zemlja bi mogla od toga vremena živjeti u miru i pokoju. Hrvatska nije samo lijepa, nego i plodna zemlja, koja bi svojim plodnim dolinama na podnožju brijegova udovoljavala potrebama obskrbe živežnim namirnicama. Ako ovo danas nije slučaj, krivi su tome samo nemiri izazvani od strane partizana. Boljševici danas svakako nastoje da stvar okrenu i krivicu pripisuju Nijemcima a prije toga talijanima. A tko je zapravo kriv tome, da se uopće ovdje još ratuje, da se nalaze umjesto cvjetajućih sela popaljene ruševine, umjesto blagostanja bijeda i glad, umjesto mira neprekidna opasnost? Do svega ne bi bilo došlo, da u zemlji ne bi bilo komunisti ili kad u zemlji ne bi bilo partizana.

A kad bi danas partizani izdali ovim kratkovidnim i zaboravnim parolu: „Vani sa okupatorom!“ - tada se može ovim izvrtanjima

doviknuti: „Njemci uopće ne bi bili ovdje kad ne bi bilo partizana. Za ovu zemlju bio bi rat već 1941 završio, da se ponovo u zemlji nisu uvukli partizani. Njemačka nema nikakvog interesa da drži ovdje svoje čete, to je valjda i najzalupanijem boljševiku jasno, - ali Njemačka ne može da bude mirni posmatrač onih mračnih elemenata koji ovdje izdaju zajednički evropski oslobodilački rat. Čim ovdje bude uspostavljen mir i sigurnost, neće više biti ni jednog njemačkog vojnika budući da ovi moraju biti uvršteni za druge zadaće. Nijemci se upravo stoga ne smiju obilježiti okupatorima, jer okupatori žele dotičnu zemlju i zadržati.

To ovdje nije slučaj. Ako bi partizanima uistinu ozbiljno bilo do njihovih riječi, onda bi se oni mogli najbrže, najlakše i najsigurnije riješiti Nijemaca, ako bi o vamo ušli da uspostave mir i da se stave na zajednički branik Evrope. Ali to partizani nikako ne žele. Oni načelno ne žele da Nijemci izadu iz zemlje. Oni su se sami hvalili i otvoreno govorili da nastoje njemačke čete šta više vezati. Uz koju cijenu oni nastoje ove čete vezati to će im jednom povijest Hrvatske loše priračunati. Hiljade pravednih obitelji bilo je usljed ovih banditskih nereda rastrgano ili uništeno zemlja nosi tragove rata i patiće još mnogo od ovih zadobivenih rana, pučanstvo osiromašuje i povjerenje jednog čovjeka prema drugome pretvara se usljed ovih bratskih nesuglasica u mržnju i neprijateljstvo. To je nagrada, kojom su boljševici opteretili svoju vlastitu domovinu, to je djelo Jude izvedeno za trideset zlatnika, kojima se za to gospoda vođe nadaju jednom iz Moskve! Nije im ni najmanje stalo do dobra i slobode svog vlastitog naroda! Ne! - Inače ne bi smjeli prodavati slobodu sovjetskoj diktaturi za jedan dobar položaj kakvog komesara, ne bi smjeli svoj vlastiti narod uvaliti u ovaku nesreću, kakvu su nanjeli nedužnim ženama i djeci. Boljševici baš žele ovu narodnu nesreću budući da se nadaju da će iz ovoga izvući svoju vlastitu korist.

Kolikogod čudno zvuče ove tvrdnje toliko se lako može dokazati istina ove sadržajno teške rečenice. Boljševik naime misli: „Tko danas ima kakav posjed, taj nije proleter a tko nije proleter taj nije Boljševik“.

Dakle zemaljski posjedi trebaju propasti da bi ljudi osiromašili i dozrijeli Boljševizmu. Ovim jednim se tada stavlja u izgled da bi jednom one posjednike, koji su redom došli do nečega, mogli nasljediti.

Tko uloži malo vremena da u miru predomišlja ove sveze, naći će u ovima najstrašnije razbojstvo i najsrmatnije izdajstvo, koja su ikada narodima bila počinjena.

Teška briga za ishranu pučanstva

Općinski Odbor prihvaća jednoglasno zaključke i mjere Prehranb. Odbora

Šibenik, 30. rujna. Jutros je održana sjednica Općinskog Odbora, kojoj su prisustvovali svi vijećnici osim jednoga, koji je bolestan. Odboru su podastri na vijećanje zaključci i mjere koje je Prehranbeni Odbor poduzeo u teškoj situaciji pomanjkanja hrane. Kako smo već u prošlom broju lista objavili, djelatnost aprovizacije prestaje sa danom 5. listopada, u koliko je to zadnji dan, kad će barem za sada dok se kriza ne ukloni, svi građani primiti hljeb iz gradske aprovizacije. Za siromahe i one građane koji nemaju kod kuće zaliha hrane ni za kratko vrijeme, sačuvala je Općina izvjesnu količinu hrane, i tim siromašnijim na hrani davati će dnevno jednokratnu ishranu sa Pučke kuhinje, ili zajedničkog kazana. Ta će se hrana sastojati od čorbe pomiješane sa grahom i tjesteninom i 10 deka kruha na glavu, koji će se peći u Radničkoj pekarni.

Poslije pretresa svih mogućih izgleda i načina kako da se drugčije postupi, Općinski je Odbor u cijelosti odobrio ovaj prijedlog, našao ga jedinim ispravnim, jer smo mogli još samo nekoliko dana dijeliti svima hljeb, a onda ne bismo imali više ni za pomenute neobskrbijene, što bi bio veliki grijeh, da nijesmo u ovom teškom času na njih mislili.

Koliko ćemo moći izdržati sa ishranom preko kazana, to zavisi o broju onih, koji će se prijaviti za takovu ishranu. Mi se u gradu u glavnom svi poznajemo! Ne će doći na općinu da ih predbilježi za kazan oni, koji imaju, a htjeli bi da štede svoje zalihe kod kuće! Ne samo što je to strogo kažnjivo, već će se izvrći poruzi svog komšiluka koji najbolje znade što tko ima, a onda bi to bila najveća sramota kojoj bi se jedan građanin u ovimvremenima mogao da izloži.

Ova je mjera razumije se samo privremena, jer čim dobijemo sa bilo koje strane hrane, opet će se pristupiti redovitoj podijeli.

Dvojica članova Općinskog Odbora vjerojatno se već nalaze u Zagrebu, da provideni sa svim dokazima, dobiju i hrane i novca, kako nam je bilo obećano. Danas, sutra putuje jedna delegacija radi ishrane - u Zadar, da pridigne 5 vagona riže i tjestenine određene i svojedobno već plaćene za grad Šibenik. Nadamo se i skorij uspostavi saobraćaja sa Ravnim Kotarima, koji imaju hrane, pa je neće biti teško dobiti za novac, ili u zamjenu za drugu robu, koje u Šibeniku ima, a oni na toj robi oskudijevaju. No sve je pitanje budućnosti, ali smo sada morali postupiti ovako, ko što smo zaključili.

Općinski je Odbor nadalje odobrio dodijelu hrane bolnici u kojoj se nalazi blizu 700 što bolesnika što bolničara, ali to sve oskudno prema našim teškim prilikama. Ne će stalno ostati nitko u bolnici već radi te mršave hrane, ko nije zbilja bolestan, a i uprava bolnice pazi strogo na to, da ne zadrži nikoga u bolnici, niti jedan dan više nego li je to bolesniku potrebno.

Otvaraju se srednje i pučke škole da se mladost ne klatari besposlena po gradu, izvrgnuta svim mogućim pogibeljima.

Na općinu su pale i sve te državne brige, pa se nastoji srediti i urediti kako se najbolje znade i umije. Ko od građana ima bilo koji razumni prijedlog, neka ga prišapne kome od vijećnika, i sve će se usvojiti ako je ikako sprovedljivo. Nema smisla mudrijašiti i kritizirati, kad je svaki od građana dobro došao da to iznese ondje, gdje treba. Na općini su sve naši ljudi, pa je za svaku dobru stvar slobodan pristup svakom građaninu, da savjetuje i savjetom pomogne!

Ishrana sa kazana

Kako je već bilo objavljeno, sa 5. ovog mjeseca obustavlja se izdavanje kruha građanstvu. U ovom mjesecu dodijelit će Gradska aprovizacija 400 grama šećera, 1 decilitar ulja po osobi; 500 grama soli i 100 grama sapuna.

Od 6. ovog mjeseca izdavat će se sa kazana svim gradskim siromasima i onima koji nemaju kod kuće nikakve hrane za barem 15 dana; jedan obrok čorbe i 100 grama kruha po osobi gradskim siromasima besplatno, a ostalima uz režijsku odštetu od 2 lire po obroku, ili osobi.

Oni koji žele primiti hranu sa kazana i zbilja su potrebni, neka se prijave od 3 ov. mj. u općinskoj zgradi, prizemlje, gdje će im se izdati posebni bonovi.

Prijaviti se mogu za hranu sa kazana stanovnici Šibenika, koji su prisutni uz legitimaciju.

Osnovne škole su započele.....

Kao prvi dan otvaranja osnovnih škola u Šibeniku u školskoj 1943-44 godini bi određen 1. listopada 1943.

Otvorenje škola započelo je sa svečanom svetom misom, koja bi obavljena za svaku pojedinu školu, kao do sada, kod svoje župne crkve.

Danas imamo u Šibeniku sljedeće osnovne škole: sv. Frane muško i žensko odjeljenje Varoš, Bovanj, sv. Luca, Dolac i Crnica, svega 35 odjeljenja.

Sa veseljem uočujemo, da su pored starih nastavnika nastupili svoje mjesto i oni naši učitelji i

učiteljice, koji su neko vrijeme bili lišeni namještenja tako, da se možemo nadati općem napretku odgoja naših mališana na svim poljima!

Prvi dan pouke bit će 2. listopada, u koliko ne bi bilo smetnje oko završnog čišćenja i uredjenja prostorija u školama, što će upravitelj pojedinih škola javiti.

Upis u građansku i trgovačku školu

Upis djaka u Državnu građansku školu vršit će se dana 7, 8 i 9 listopada od 8.30 do 10.30 prije podne.

Za upis u prvi razred, djaci treba da predlože uz molbu sljedeće dokumente: svjedodžbu o svršenom četvrtom razredu osnovne škole, krsni list, posvjedočenje o općinskoj pripadnosti, liječničku svjedodžbu, posvjedočenje o plaćanju poreza, općinsko uvjerenje o moralnom vladanju.

Upis djaka u Državnu trgovačku akademiju vršit će se dana 7, 8 i 9 listopada od 8.30 do 10.30 prije podne.

Za upis u prvi razred djaci treba da predlože uz molbu sljedeće dokumente: svjedodžbu o svršenom četvrtom razredu srednje ili građanske škole, krsni list, posvjedočenje o općinskoj pripadnosti, liječničku svjedodžbu, posvjedočenje o plaćanju poreza, općinsko uvjerenje o moralnom vladanju.

Iz Pretstojništva redarstva.

Odgovorne vlasti u Šibeniku prikupljaju posljednjih dana od reda mještane u cilju izvođenja radova na popravkama komunikacija i ostaloga sa ovim u vezi.

Službeno se javlja, i apelira na građanstvo da ne izbjegava pozivima organa vlasti, kada su u pitanju popravke rečenih postrojenja, jer je to na dobrobit našeg grada i samih građana, jer samo na taj način, kad svako od nas pomogne, mogu se dovesti sva razrušena cestovna postrojenja u red i osigurati tako potreban saobraćaj. Na ovaj način omgućit će se veza sa okolnim selima, odakle će se moći pridići živežne namirnice za nas svakoga.

Svima nama je predobro poznata teška ishranbena kriza, koja danas vlada u Šibeniku, i koja još može čak da nastupi ako tih veza ne bude!

U ovim teškim danima sveta je dužnost svakog od nas, da se odazove pozivu organa vlasti i da svojim radom prinese opće dobro za sebe i ostale. Svi ćemo mi doći na red: i radnik, i težak, i činovnik, tko prije tko kasnije, ali svako će moći sam sebi reći: „I ja sam svojim radom doprinio da ne gladujem!“.

Na znanje!

Udruženje brijača i vlasuljara u Šibeniku izvještava, da je radno vrijeme počam od 1. listopada pa unaprijed kako slijedi: radnim danom: od 7.30 do 12.30 i od 3 do 6, subotom od 7.30 do 12.30 i od 2 do 7, a nedjeljom zatvoreno.